

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
INSTITUTE FOR NATURE CONSERVATION OF SERBIA

„Укључивање локалних заједница у програме заштите мрких медведа – примери из европских заштићених подручја“

Центар за посетиоце Беле воде Парк природе „Голија“

Наташа Панић

БИОЛОШКИ ФАКТОРИ

- Биологија врсте
- Захтеви станишта
- Демографска кретања
- Фрагментација станишта
- Коришћење станишта од стране људи

СОЦИОЛОШКИ ФАКТОРИ

- Локални еколошки развој
- Подршка јавности за програме заштите врста
- Културолошки аспекти према врсти од стране локалних заједница

УСПЕШАН ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ МЕДВЕДА

ПОЛИТИЧКИ ФАКТОРИ

- Подршка програму заштите од стране Владе
- Прекогранична сарадња уколико је потребна
- Ниво подршке у политичким структурама

ОРГАНИЗАЦИОНИ ФАКТОРИ

- Структура институције/управљача
- Постојање планова управљања популацијом и акционих планова
- Ниво сарадње агенција и организација
- Ниво сазнања

Узроци негативног односа локалних заједница према програмима заштите медведа

Страх као урођена, примарна емоција која настаје услед опажања или очекивања стварне или замишљене опасности или озбиљне претње.

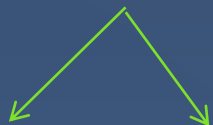

- Егзистеницијални страх: страх за живот и имовину
- Страх од ограничења: да ће се локалним заједницама ограничити приступ коришћења ресурса као што су пашњаци и шуме

Анкета BBC Nature: Да ли желимо да живимо у близини медведа и других крупних животиња (поводом реинтродукције медведа у Шкотској)

МОДЕЛИ УКЉУЧИВАЊА ЛОКАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА У ПРОГРАМЕ ЗАШТИТЕ МЕДВЕДА

ОБРАЗОВАЊЕ

Формално

Неформално

Знање о навикама и понашању медведа тј. реалним могућностима да се живи у близини медведа (како заштити себе, имовину и стоку)

Три врсте незнања: не знати шта треба знати, знати погрешно што већ знаш и знати шта не треба знати

УКЉИВАЊЕ У ПРОГРАМЕ ЕКО ТУРИЗМА

- Bear photo safari
- Bear spotting
- Bear watching

Могућности

Програме које реализују локалне туристичке агенције

Укључивање у смештај и исхрану туриста

Ангажовање као водича

ИБЕРИСКА ТУРА ПОСМАТРАЊА СВЕТА ДИВЉИНЕ (Португалија и Шпанија)

МЕДВЕДИ, ПТИЦЕ И ЛЕПТИРИ (Picos de Europa Mt, National park Somiedo)

ПОСМАТРАЊЕ МЕДВЕДА У ФИНСКОЈ (National parks KUUSAMO)

4 DAYS

KUUSAMO'S RENOWNED NATIONAL PARKS

Region: Kuusamo, Salla, Posio, Suomussalmi.

Highlights: Mysterious traces left by ancient settlers. The healing effects of nature. Authentic adventures and encounters in wild natural scenery. A chance to cross the Finnish-Russian frontier and visit Paanajärvi National Park.

Welcome to Finland's Wild East! Kuusamo's national parks offer authentic experiences in the wilds, including memorable adventures or just a chance to relax in peaceful natural settings. Discover how nature doesn't respect our man-made borders, and wonder at spiritual sites where ancient rock paintings reflect the close links between man and nature. Don't forget to try the most important part of traditional Finnish culture: enjoying a sauna!

DAY 1

Oulanka — Love at first sight

Your journey through Kuusamo's renowned national parks starts with a one-hour drive to the start of the famous Pieni Karhunkierros Hiking Trail, in Juuma ①. This trail takes most of the day to follow, running alongside the River Kitkajoki and over three hanging bridges, passing the magnificent scenic highlights of Oulanka National Park. Enjoy a packed lunch by the

powerful Jyrävä Falls or relax by the calmer waters of Harrisuvanto.

Ruka village has plenty of suitable accommodation. In the evening you can explore the area, by feeling the magic of Nightless Night on the top of Konttainen Hill or taking a ski lift up to the top of Ruka Fell and then returning slowly stopping to admire and photograph its amazing scenery. Thrill-seekers should hurtle down the kilometre-long Ruka Sled Track, reaching speeds of up to 60 km/hour!

Those who prefer to relax can try memorable traditional sauna experiences offered by Saunatour. You can choose between different kinds of sauna experience: slow & silent, wild & free, alive & strong — or anything in between. Enjoy a delicious dinner made from local products and wild food in the restaurant Kuksa or other local eateries with Wildfood Kuusamo Lapland recommendations.

Services and activities: www.nationalparks.fi/oulanaka
www.wildfoodkuusamolapland.com
www.wellbeinginwilderness.fi

Hiking, summer sledding run, sauna, fishing, biking, etc.

Accommodation 1-2 nights: In and near Ruka

www.ruka.fi

Iisakki Village (Ruka Safaris),
Rukatonttu Hotel & Restaurant,
Hotel Rantasipi Rukahovi,
Oulanka National Park Campsite and many more options
Tourist information: Karhuntassu +358 40 860 8365
info@kuusamo.fi

Rukainfo 08-8600 250 info@ruka.fi

Oulanka Visitor Centre +358 206 396 850 oulanaka@metso.fi
www.nationalparks.fi/oulanaka

DAY 2

Balance relaxation and adventure

Today is all about finding a balance between excitement, adrenaline and speed; and relaxation and silence.

ИСКУСТВА БАЛКАНСКИХ ЗЕМАЉА (Словенија, Бугарска, Румунија)

Румунија (процена да има 4 500 медведа). Тура Траговима медведа. Национални парк Јужни карпати Piatra Craciului. Проглашена за једну од топ 10 дестинација у свету за програм посматрања медведа

Словенија (600 примерака медведа) – пример добре сарадње и рада локалних туристичких агенција. Сајт Spoting bear in Slovenia

Бугарска – повећање бројности популација услед смањења насељености. Интезивне кампање информисања јавности о програмима посматрања медведа и упознавање локалног становништва о могућим претњама
www.brownbearbg.info

Искуства у Србији - Национални парк „Тара“ Пројекат

„Посматрање мрких медведа на Тари - туристичка понуда фото сафари“

Посматрање које подразумева директан излазак на терен и на безбедну осматрачницу уз водича
70% гостију успело да види медведа

Припремне активности:
Обука за прављење туристичког производа – туре (програма потраге, смештаја, хране, пропратних природних и културних атракција)
Обука локалног становништва у стандардима за пријем и смештај учесника
Обука водича за интерпретацију природе, фотографисање у природи и комуникацију са посетиоцима

Хвала на пажњи